

Posudek diplomové práce: Bc. Jakub Havlík

Název práce: Vývoj osídlení Baktrie v období helénismu

Rozsah stran: 165 + přílohy (mapy, katalog)

Rok obhajoby: 2018

Vedoucí práce: doc. Ladislav Stančo, Ph.D

Oponentka: Mgr. Petra Tušlová

Práce s názvem *Vývoj osídlení Baktrie v období helénismu* je založena na komparaci sídlištních struktur achajmenovského a helenistického období v dané oblasti. Autor se v první části práce velmi pečlivě věnuje dostupným písemným i archeologickým pramenům pro jednotlivá období a podává soupis primárních i sekundárních zdrojů, ústící v bohatou literární základnu. První část práce je dále doplněna geografickým vymezení studované oblasti a patřičným zdůvodněním používání dělení území na regiony. Navazující metodologická část dostatečně popisuje postupy, které autor v práci používá i jejich zdůvodnění.

Jádrem práce je kap. 5: *Proměna osídlení v jednotlivých regionech Baktrie*, ve které jsou popsány jednotlivé regiony a zde se nacházející sídliště achajmenovského i helenistického období – jejich počet, poloha a popis. Poslední částí je rozsáhlá diskuze vycházející z podkladů sesbíraných v kap. 5.

V diplomové práci Jakuba Havlíka je sebráno velké množství informací, které jsou pečlivě, systematicky a logicky řazeny, veškeré metodologické postupy jsou řádně vysvětleny. Lze si zejména vážit kritického pohledu autora na dostupná data a jejich třídění (zacházení s nimi a vyhodnocování) dle jejich relevantnosti. Práce poskytuje kvalitní datovou základnu, na které může autor sám, případně kdokoliv jiný, bez problému navázat v dalších prostorových analýzách dané oblasti jak v achajmenovském tak zejména helenistickém období.

Co by bývalo bylo přínosné pro interpretaci osídlení a jeho rozmístění v krajině je kapitola, věnovaná cestám, průchodům hor, přechodům přes řeky i případné nastínění, které řeky byly, nebo mohly být, splavné. Všechny tyto více zmíněné informace se mihnou v diskuzi a je vidět, že si je autor moc dobře vědom jejich významu v rámci osídlení, ale systematické uspořádání a vyznačení na mapách (jistě vhodné k prostorové analýze dat a k pochopení souvislostí se sídlišti), chybí. Dále by bylo zajímavé sesbírat k jednotlivým bodům zájmu i nadmořskou výšku, ač opět z textu je vidět, že i to bral autor v potaz v závěru a interpretaci své práce (např. str. 134 – „V helenismu se šíří osídlení do vyšších nadmořských výšek“).

Dále by si nabízelo porovnat helenistické osídlení dané oblasti (málo známé) s trendy v jiných oblastech helenistického světa, které jsou lépe popsány (tj. zejména co se týká centralizace kolem jediného města a rozvoj jeho zemědělského / řemeslného / a třeba i kultovního (?) zázemí).

Zcela z praktického hlediska bych do podobných prací doporučila vložit více map a propojit odkazy s textem, bude to jistě pro čtenáře přehlednější a čitelnější. Je škoda, že je text vypracován v češtině, nikoliv v některém ze světových jazyků, aby byl dostupnější širší skupině čtenářů (což by bylo přínosné!).

Práce je nicméně velmi rozsáhlá i ve své současné podobě, ve které autor zcela splnil zadání diplomové práce a prokázal svůj badatelský potenciál. Je mi jasné, že práce již nemohla dále „růst“, a proto je třeba chápat výše zmíněné poznámky jako doporučení do budoucna, nikoliv jako zásadní kritiku.

Text je na vysoké úrovni a splňuje všechna kritéria diplomové práce.

Jako hodnocení navrhuji **výborně (1)**

V Praze 27. 8. 2018

Mgr. Petra Tušlová